

MCSD
Training Kit

Microsoft
Visual C++ 6.0

Microsoft Press

IT Press

MCSD Training Kit Visual C++ 6.0

Toimittanut	Microsoft
Kääntäjä	Juha Rautiainen
Kansi	Frank Chaumont
Kustantaja	Oy Edita Ab IT Press PL 760 00043 EDITA Sähköpostiosoite palvelu@itpress.fi Internet www.itpress.fi
Painopaikka	Oy Edita Ab, Helsinki 2000

Copyright © 1999 by Microsoft Corporation.

All rights published by arrangement with the original publisher, Microsoft Press, a division of Microsoft Corporation, Redmond, Washington, U.S.A.

Finnish language edition published by IT Press Copyright © 2000.

Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän julkaisun tai sen osan jäljentäminen ilman tekijän kirjallista lupaa painamalla, monistamalla, äänittämällä tai muulla tavoin on tekijänoikeuslain mukaisesti kielletty.

Suomenkielisen version on julkaissut IT Press Copyright © 2000.

Alkuperäisen teoksen nimi on
Desktop Applications with Microsoft Visual C++ 6.0 MCSD Training Kit

ISBN 951-826-184-9

Sisällysluettelo

Tästä kirjasta	XV
Kohderyhmä	xv
Esitiedot	xv
Kurssin sisältö	xvi
Alkutoimet	xxi
Tämän kirjan hyödyntäminen tutkintoon valmistauduttaessa	xxviii
Microsoft Certified Professional ohjelma	xxxiii
Tekninen tuki	xxxv
Kirjan kirjoittajat	xxxv
 1. Ohjelmoinnin valmistelut	 1
Oppitunti 1: Ohjelmiston suunnittelu Microsoft Solutions Framework -menetelmällä	2
Yleiskatsaus MSF:ään	2
MSF Development Team Model -mallin käyttäminen	4
MSF Development Process Model -mallin käyttäminen	6
MSF Application Model -mallin käyttö	9
MSF Design Process Model -mallin käyttäminen	15
Oppitunnin yhteenveto	21
Oppitunti 2: Visual C++:n asennus	23
Microsoft Visual C++ -asennus	23
Asennusvaihtoehdot	25
Yhteiset työkalut	30
Asennuksen viimeistely	31
Oppitunnin yhteenveto	31
Laboratorio 1: STUpload-sovelluksen esittely	32
Asiakkaan vaatimukset	32
Ratkaisun avaimet	34
STUpload-sovellus	35
Kertaus	38

2. Visual C++ Development Environment 39

Oppitunti 1: MFC-projektin luominen	40
Projektit, asetukset ja työtilat	40
Uuden projektin luominen	41
AppWizardin käyttäminen	43
Oppitunnin yhteenveto	48
Oppitunti 2: Ohjelmointiympäristö	49
Visual C++:n käyttöliittymä	49
Valikot ja työkalurivit	50
Ympäristön asetusten muuttaminen	52
Ohjeen käyttö	53
Projektiasetusten määrittely	53
Projektin kääntäminen	55
Oppitunnin yhteenveto	57
Oppitunti 3: Lähdekoodin hallinta	58
Visual SourceSafen käyttöönotto	58
VSS tietokannan käyttöönotto	60
MyApp-projektin ottaminen lähdekoodin hallintaan	61
VSS Explorer	62
Lähdekoodin hallinnan asetukset	63
Visual SourceSafe-tiedostojen uudelleen käyttö	65
Versiohistorian seuraaminen	67
VSS-projektin arkistointi	67
Oppitunnin yhteenveto	68
Laboratorio 2: STUpload-projektin luominen	69
Kertaus	71

3. Sovellusten ohjelmointi Microsoft Foundation Classes -luokkien avulla 73

Oppitunti 1: Yleiskatsaus MFC:hen	74
MFC ja Win32API	74
Win32-alustasta huomioitavia asioita	76
MFC:n luokkahierarkia	79
MFC-objektihierarkiaan tutustuminen	79
MFC:n luokkien jaottelu	80
MFC:n DLL:t	81
Oppitunnin yhteenveto	82

Oppitunti 2: Win32-sovellusarkkitehtuuri	84
Windows-sovelluksen perusteet	84
Win32-sovelluksen luominen	87
Oppitunnin yhteenveto	88
Oppitunti 3: MFC sovelluskehys	89
MFC-sovelluksen arkkitehtuuri	89
Sovelluskehityksen sanomien käsittely	91
Oppitunnin yhteenveto	98
Oppitunti 4: Dokumentti/näkymä-arkkitehtuuri	99
Dokumentit ja näkymät	99
Dokumentti/näkymä-arkkitehtuurin edut	99
SDI ja MDI -sovellukset	100
Dokumentti/näkymä-arkkitehtuurin objektit	102
Piirto-, tulostus- ja esikatseluarkkitehtuuri	104
Oppitunnin yhteenveto	109
Laboratorio 3: Sovelluksen tietojen esittäminen	110
Kertaus	117

4. Käyttöliittymän luominen 119

Oppitunti 1: Windows-sovelluksen käyttöliittymät	120
Sovelluksen ja dokumentin kuvakkeet	120
Sovelluksen valikkojen muokkaaminen	122
Pikanäppäinten lisääminen	125
Sovelluksen työkalupalkkien muokkaaminen	127
Valikko- ja työkalupalkkivalintojen käsittely	129
Valikkojen ja työkalupalkkien komentojen dynaaminen päivittäminen	131
Tilariville kirjoittaminen	133
Oppitunnin yhteenveto	139
Oppitunti 2: Dialogien luominen	140
Dialogit	140
Dialogityypit	140
Dialogimallin luominen	141
Dialogiluokan luominen ja käyttäminen	146
Yleiset dialogiluokat	149
Oppitunnin yhteenveto	150

Laboratorio 4: STUupload-sovelluksen käyttöliittymän luominen	151
STUupload-sovelluksen valikkojen muokkaaminen	151
Uusien pikanäppäimien lisääminen	153
STUupload-sovelluksen työkalurivin muokkaaminen	153
STUupload-sovelluksen dialogin lisääminen	154
Yleisten dialogien käyttäminen	158
Kertaus	160

5. Sovelluksen toimintojen toteuttaminen 161

Oppitunti 1: Dialogien käyttäminen	162
DDX ja DDV	162
Kontrollien alustaminen OnInitDialog()-funktion avulla	169
Kontrollisanomien käsittely	172
Ominaisuussivujen toteuttaminen	178
Oppitunnin yhteenveto	181
Oppitunti 2: Sovelluksen tietojen näyttäminen ja tulostaminen	183
Koordinaatistojärjestelmä	185
Vieritysnäkymät	187
Piirtopinnalle piirtäminen	192
Tulostusprosessi	193
Tulostuksen esikatselu	195
Oppitunnin yhteenveto	196
Oppitunti 3: Monisäikeisyyden hyödyntäminen	197
Monisäikeiset sovellukset	197
Monisäikeisyys MFC:ssä: CWinThread-luokka	198
Työsäikeen luominen	200
Säikeiden synkronointi	205
Oppitunnin yhteenveto	208
Oppitunti 4: Tilanteenmukainen ohje	209
WinHelp	210
Ohjetiedoston komponentit	213
Lähdekoodin osat	216
Ohjeaiheen luominen	217
HTML-ohje	221
Oppitunnin yhteenveto	225

Laboratorio 5: STUuploadin tietojen näyttäminen	226
Select Fund -dialogin näyttäminen	226
Osakkeiden nimien esittäminen Funds List -ruudussa	230
Select Fund -dialogin sanomien käsittely	233
Select Fund -dialogin asettaminen päällimmäiseksi	235
STUupload-sovelluksen tietojen näyttäminen	237
Kertaus	244

6. Tietojen tallentaminen 245

Oppitunti 1: Tiedosto-I/O	246
CFile-luokka	246
Tiedostojen avaaminen ja sulkeminen	246
Tiedostojen lukeminen ja kirjoittaminen	250
Oppitunnin yhteenveto	252
Oppitunti 2: Sovelluksen tietojen serialisointi	254
MFC:n tuki serialisoinnille	254
Sovelluksen tietojen serialisointi	258
Serialisoituvan luokan tekeminen	260
MFC-kokoelmaluokkien serialisointi	261
Oppitunnin yhteenveto	263
Oppitunti 3: Rekisterin käsittely	265
Rekisterin tiedot	265
MFC:n tuki rekisterille	269
Sovelluksen käyttäjäprofiilin arvojen asettaminen	272
Win32 API:n rekisterin käsittely	275
Oppitunnin yhteenveto	275
Laboratorio 6: Tallennettujen tietojen käsittely	278
Tietojen tuominen tekstitiedostosta	278
STUuploadin serialisointi	284
Kertaus	290

7. Tietokantatuken lisääminen 291

Oppitunti 1: Tietokantayhteydet Visual C++:ssa	292
Tietokantaliittymät	292
ODBC tietolähteen hallinnan käyttäminen	298
Relaatiotietokantojen käsitteet	299
Structured Query Language	301
Oppitunnin yhteenveto	304
Oppitunti 2: MFC:n tietokantatuki	307
MFC:n tietokantaluokat	307
Tietokantasovelluksen tekeminen AppWizardilla	312
Tietojoukon suodattaminen	318
Oppitunnin yhteenveto	321
Oppitunti 3: ADO:n esittely	324
ADO:n käytöstä saatavat hyödyt	324
ADO:n objektimalli	325
ADO Data-kontrollin käyttäminen	326
Oppitunnin yhteenveto	332
Laboratorio 7: Kyselyn tekeminen tietokannasta	333
Query-dialogin tekeminen	333
Query Results-dialogin tekeminen	336
Query Database-valikkokomennon käsitteleminen	338
Kertaus	340

8. Component Object Model 341

Oppitunti 1: COM-arkkitehtuuri	342
COM-objektien käyttäminen	342
COM:n rajapinnat	344
GUID	346
COM:n rekisterimerkinnot	347
CoCreateInstance()-funktion käyttäminen objektien luomiseen	349
Oppitunnin yhteenveto	351
Oppitunti 2: Rajapintojen etähallinta	352
Komponentin suoritusympäristö	352
Etähallintatekniikat	353
Oppitunnin yhteenveto	356

Oppitunti 3: Sanomarakapinnat	357
IDispatch-rajapinta	357
VARIANT-tietotyyppi	359
Tyyppikirjastot	361
Kaksoisrajapinnat	363
Oppitunnin yhteenveto	364
Oppitunti 4: Säiemallit	365
COM:n säiemallit	365
Säiemallien rekisteröinti	368
Oppitunnin yhteenveto	368
Oppitunti 5: ActiveX-kontrollit	369
ActiveX-kontrollit ja säilöt	369
ActiveX-kontrollien ominaisuudet	371
Oppitunnin yhteenveto	372
Laboratorio 8: OLE/COM Object Viewer	373
Kertaus	376

9. COM-komponenttien luominen 377

Oppitunti 1: COM-komponenttien luominen ATL:llä	377
ATL:n käyttö	378
ATL COM -projektin luominen	379
Uuden COM-komponentin lisääminen	380
Metodien lisääminen komponentin rajapintaan	383
Ominaisuuksien lisääminen komponentin rajapintaan	385
Komponentin metodien toteuttaminen	386
Oppitunnin yhteenveto	388
Oppitunti 2: ATL COM -komponentin koodi	388
Komponenttiluokan määrittely	389
Komponentin metodien toteutus	390
Globaalit tulopistefunktiot	391
Rekisteriskriptiresurssi	394
IDL-tiedosto	395
Vaihtoehtoisia tapoja	396
Oppitunnin yhteenveto	398
Laboratorio 9: STUplod tietolähdekomponentin luominen	399
Kertaus	401

10. COM-asiakkaat 403

Oppitunti 1: COM-asiakassovellukset	404
COM-palvelimen Header-tiedostot	404
Visual C++ -kääntäjän tuki COM:lle	407
Oppitunnin yhteenveto	413
Oppitunti 2: COM-objektien uudelleenkäyttö	414
Objektien uudelleenkäyttö C++:ssa ja COM:ssa	414
Sisällyttäminen ja koostaminen	416
Koostaminen ATL:ssä	419
Oppitunnin yhteenveto	420
Laboratorio 10: UploadStockData-komponentin toteutus	421
Yhteystietotiedoston luominen	421
IUploadStockData-rajapinnan metodien toteuttaminen	422
STUpload-sovelluksen Upload Data -komennon toteuttaminen	426
Kertaus	431

11. ActiveX-kontrollien luominen 433

Oppitunti 1: ActiveX-kontrollin tekeminen MFC:llä	434
MFC:n ActiveX-kontrolliprojektin luominen	434
Kontrollin rajapinnan määrittäminen	437
Ominaisuussivun tekeminen	440
OnDraw()-Funktio	442
Control-metodin toteutus	444
Kontrollin testaaminen	445
Oppitunnin yhteenveto	447
Oppitunti 2: ActiveX-kontrollin tekeminen ATL:llä	448
Kontrollin lisääminen ATL COM-projektiin	448
Ominaisuuksien lisääminen	450
Tapahtumien lisääminen	451
Metodien lisääminen	455
Ominaisuussivun luominen	456
Kontrollin piirtäminen	458
MFC vai ATL?	460
Oppitunnin yhteenveto	460
Laboratorio 11: ActiveX-kontrollin käyttäminen sovelluksessa	461
Kertaus	464

12. Internet-ohjelmointi 465

Oppitunti 1: Dynamic HTML	466
Internet, intranet ja HTML	466
Dynamic HTML	468
Microsoft WebBrowser-kontrolli	472
Selain-tyyliset MFC-sovellukset	472
HTML-kontrollien luominen ATL:llä	483
Dynamic HTML-skriptit	487
Oppitunnin yhteenveto	498
Oppitunti 2: ActiveX-dokumenttien luominen	500
ActiveX-dokumenttien käyttäminen	500
ActiveX-dokumenttien käyttäminen Web-palvelussa	501
ActiveX-dokumenttipalvelimen luominen	503
ActiveX-dokumentin jakelu Web-sivuilla	507
Oppitunnin yhteenveto	511
Oppitunti 3: Web-palvelimen ohjelmointi	512
ISAPI-palvelinlaajenukset	512
ISAPI-palvelinlaajennusten luominen MFC:llä	513
ISAPI-suodattimet	519
Oppitunnin yhteenveto	523
Laboratorio 12: STUUpload muuttaminen ActiveX-dokumenttipalvelimeksi	524
Kertaus	526

13. Virheiden käsittely, virheiden poisto, ja testaus 527

Oppitunti 1: Virheiden käsittely	528
Ohjelman virheiden ennakointi	528
Poikkeukset	530
Virheiden kirjaaminen	534
Oppitunnin yhteenveto	535
Oppitunti 2: COM virheet	536
HRESULT-koodit	536
Error-tapahtuma	540
Oppitunnin yhteenveto	541
Oppitunti 3: Johdatus virheiden poistoon	542
Mikä on debuggeri?	542
Debug- ja julkaisuversio	543
MFC:n debuggausmakrot	543
Oppitunnin yhteenveto	545

Oppitunti 4: Integroidun debuggerin käyttö	546
Keskeytyskohdat	546
Keskeytyskohtien asettaminen	547
Breakpoints Dialogi	548
Debuggerin käynnistäminen	550
Debuggerin ikkunat	550
Suoritus komennoittain	552
Edit and Continue	553
COM-komponenttien debuggaus	553
Oppitunnin yhteenveto	556
Oppitunti 5: Dependency Walker	557
Mitä riippuvuus tarkoittaa?	557
Riippuvuusinformaatio	557
Oppitunnin yhteenveto	559
Oppitunti 6: Spy++	560
Spy++:n näkymät	560
Window-sanomien tutkiminen Spy++:lla	564
Oppitunnin yhteenveto	564
Oppitunti 7: Sovelluksen testaaminen	565
Testaussanasto	565
Testaussuunnitelman tekeminen	566
Oppitunnin yhteenveto	568
Laboratorio 13: STUload-sovelluksen debuggaus	569
STUload-sovelluksen ajaminen debuggerissa	569
Koodin tutkiminen askel-askeleelta	570
Keskeytyskohtien asettaminen	572
Kertaus	574

14. Sovellusten jakelu 575

Oppitunti 1: Windows-asennusohjelmat	576
Asennusohjelmissa noudatetut käytännöt	576
Ohjeita asennusohjelman kirjoittamiseen	577
Sample of 'BB' Level Head	577
Uninstall-ohjelmien käytännöt	578
Tietojen lisääminen ja poistaminen rekisteristä	579
Rekisteritiedostot	582
Oppitunnin yhteenveto	584

Oppitunti 2: InstallShield	585
InstallShieldin asentaminen	586
InstallShield Tutorialin käynnistäminen	586
Ohjelmätiedostojen lisääminen ja poistaminen	587
Setup.exe-ohjelman luominen	588
Oppitunnin yhteenveto	590
Oppitunti 3: COM-komponenttien rekisteröinti asiakaskoneessa	591
Itserrekisteröityvät komponentit	591
Itserrekisteröityvien komponenttien lisääminen InstallShield-projektiin	592
Oppitunnin yhteenveto	595
Oppitunti 4: Jakeluvaihtoehdot	596
Mediapohjainen jakelu	596
Verkkopohjainen jakelu	596
Internet-pohjainen jakelu	597
ActiveX-kontrollien jakelu	598
Jakelun tarkistuslista	601
Oppitunnin yhteenveto	602
Oppitunti 5: Zero Administration for Windows	603
ZAW:n ominaisuudet	603
Windows Installer	604
Systems Management Server	605
Zero Administration Kit	605
Oppitunnin yhteenveto	606
Laboratorio 14: STUUpload-sovelluksen paketointi ja jakelu	607
STUUpload-sovelluksen julkaisuversion tekeminen	608
InstallShield-projektin luominen	608
Tarvittavien tiedostojen lisääminen projektiin	609
Asennusohjelman kääntäminen ja testaaminen	610
Kertaus	612
 Liite Kertauskysymykset ja vastaukset	 613
Sanasto	631
Hakemisto	643

